

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreuiatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus VIII. De Conjugio Leprosorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63462](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63462)

TITULUS VIII.

De Conjugio Leprosorum.

SUMMARIUM.

1. Quid sit lepra, & morbi huic æquivalentes in hac materia.
2. Lepra Sponsalibus superveniens est causa resiliendi.
3. 4. Non verò dissolvendi Matrimonium Ratum, imò regulariter nec divertendi quoad thorum.

Lep^ra, quæ à Paulo Zacchia præstanti Medico-Legista definitur esse cutis asperitas cum pruritu & corporis colliquatione, depascens profundas corporis partes orbiculatim, atque piscium instar squammulas ex sese emittens, non quidem est impedimentum Matrimonii dirimens, imò nec impediens, cum duo leprosi (imò & sanus & leprosa) validè ac licitè contrahant Matrimonium, ut supponitur *c. 2. h. t.* quia tamen parti sanæ, si superveniat Sponsalibus, resiliendi, & quandoque, si superveniat Matrimonio jam contracto, divertendi à thoro & cohabitatione potestatem tribuit ob periculum infectionis, & fæditatem, intercalariter hic ponitur ante impedimenta ipsas personas afficientia. Lepre in hac materia æquiparantur alii quoque morbi contagiosi, uti pestis, lues Venerea, quam vocant morbum Gallicum, & phthisis, quæ ultima tamen periculum infectionis solum respectu
junio-

I

junioris conjugis à feniori habere dicitur à Paolo Zacchia, non viciffim: quare & de his intelligenda erunt, quæ de lepra dicemus. De qua igitur

2 Dico 1. Lepra Sponfalibus fuperveniens (id est eff de præcedente, at ignorata) præbet iuffam causam refiliendi. *c. fin. h. t.* cùm utique lepra fuperveniens (vel præcedens ignorata) fit habenda pro mutatione notabili perfonæ, ita ut, fi præceffiffet & cognita fuiffet, utique à Sponfalibus abfterrere potuiffet.

3 Dico 2. Lepra fupervenlens Matrimonio, etiam Rato tantùm (vel præcedens ignorata) non diffolvit Matrimonium quoad vinculum. 2. Regulariter nec quoad cohabitationem & thorum Pars prior eff certa ex *c. 1. h. t.* & *c. 2. cit.* ibi: *quoniam niam nemini licet (exceptâ causâ fornicationis) uxorem dimittere; conftat, quòd, fi ve mulier leprâ percuffa fuerit, feu alia gravi infirmitate tentata, non eff à viro propterea feparanda, vel etiam dimittenda;* quia nimirum Matrimonium, etiam Ratum, ex natura fua eff indiffolubile. Pars pofterior ex *eod. c.* ubi textus fic pergit: *Quòd fi virum, fi ve uxorem, leprofum fieri contigerit, & vir firmus à sano carnale debitum exigat, generali præcepto Apoftoli, quòd exigitur, eff folvendum: in præcepto nulla in hoc cafu exceptio invenitur.* Sed hoc non immeritò DD. intelligunt contra Schenobogen *h. t. n. 5.* de lepra cõmuni, & non admodum contagiofa; fi enim Medicorum judiciò lepra talis, ut periculum gravis infectionis poft fe relinquit, vel ut gravem horrorem ob fœditatem præferat, ut fi eff lepra leonina, ut vocant, & fi

ciens

ciens membra computrescere, item quando præcessit Matrimonium, & ignorata fuit à Parte sana, juxta communem separatio quoad thorum & cohabitationem permittitur; quia nempe pars sana non censetur se obligasse ad tam grave infectionis periculum, ut salva non sit proprii individui incolumitas, quæ meretur præferri alienis solatis, nec ad tantam difficultatem, ubi & si in contractu Matrimoniali decepta sit.

Objic. 1. In *c. fin. h. t.* ad quæstionem, an sponsus compelli debeat ad consummandam maritalem copulam cum parte in lepram incidente, respondit Papa, quòd ad eam accipiendam cogi non debet, cum nondum inter eos Matrimonium fuerit consummatum: ergo saltem Matrimonium Ratum ex causa lepræ potest dissolvi. 2. In *can. 18. caus. 32. q. 7.* Pontifex dedit marito potestatem ducendi aliam, si uxor, infirmitate correpta, non valeat debitum viro reddere: ergo lepra sufficit ad dissolvendum Matrimonium, saltem Ratum. R. ad 1. *N. conf.* quia in textu illo non est sermo de Matrimonio Rato, sed de Sponsalibus tantum, quæ ibi dicuntur nondum fuisse *Matrimonium consummatum*, h. e. Sponsalia nondum fuisse executioni data per contractum de præsentì; id quod etiam indicant verba, *ad eam accipiendam* (scilicet in conjugem) *cogi non debet.* Ad 2. quod probaret nimium, nempe non solum ex causa lepræ, sed etiam cujuscunque infirmitatis, quæ impedit usum Matrimonii, istud dissolvi, & partì sanæ ad alias nuptias digredi licere, ajo, per illam infirmitatem intelligi impotentiam perpetuam ad copulam, quæ præcesserat, atque ideo

Ma-

Matrimonium nunquam valuit. Alii cum Glossa Barb. & Pont. respondent, ibi à Pontifice dispensatum fuisse (quod nos ipsi ex gravi causa permittemus suo loco) propter supervenientem conjugis infirmitatem, usui Matrimonii obstantem, quæ responsio videtur esse æquè bona, vel melior.

TITULUS IX.

De Conjugio Servorum.

SUMMARIUM.

1. *Servi propriè dicti quinam.*
2. 3. *An & quando valeat conjugium cum servo vel ancilla initum, vel non valeat, & quo jure.*

I **S**ervi strictè dicti, de quibus solis hic sermo est (non de adscriptitiis, originariis, & hominibus propriis, qui absolutè sunt liberi licèt arctius, quàm cæteri subditi, suis dominis adstricti sint, & quandam servitutis speciem præferant) sunt, qui ex Jure Gentium vel Civitatis contra naturalem libertatem alieno dominio subiecti sunt, ut instar aliarum rerum & patrimonii possideri, vendi, & alienari possint, & quidquid acquirunt, dominis suis acquirant, iisque ad perpetua servitia obstricti sint. Fiunt tales vel ex nativitate, si nimirum nati sunt ex serva vel ancilla strictè dicta, seu ex femina propriæ servitutis uxoria: vel ex captivitate, si nimirum in bello p